

No es pot cobrar *per adelantat*

J. M. i C.

En català no existeix el verb **adelantar* ni, doncs, cap dels seus derivats. Per al significat general que atribuïm a aquest barbarisme tenim la forma **avançar**. Diem, per tant, que un rellotge *avança* (fixeu-vos-hi bé: no que **s'avança*, sinó simplement que *avança*) o que *va avançar*; que un cotxe ha fet un **avançament** perillós; que la ciència fa grans **avançaments** o **avanços**. Partim del mot **avant**, que té el sentit de 'davant, endavant' i que avui encara s'usa: *Cal anar sempre avant* (o *endavant*); sobretot com a exclamació d'encoratjament: *Avant!, que podem vèncer-los*.

Modernament, s'ha introduït en català la variant **avenç** i el verb que en resulta: **avençar**, amb dos significats, el d' 'estalvi' i 'estalviar', d'una banda, i, de l'altra banda, el de 'progrés' i 'progressar', respectivament: *No compteu amb els meus avenços* ('estalvis') *per a comprar res*, *Els avenços* ('progressos') *del segle XX han estat contradictoris*; *Sou incapaç d'avençar* ('estalviar') *res*, *Els països que hem visitat han avençat* ('han progressat') *molt amb pocs anys*.

En el món de l'economia i del comerç és, consegüentment, incorrecta l'expressió **per adelantat*, referida a pagaments i cobraments, que hem de substituir per **per endavant** o bé **per avançar**: *No ens convé pagar per endavant*, *Ha volgut cobrar-nos per avançar*, etc. No obstant aquestes possibilitats, el català disposa d'un verb derivat de *treure* o *traure*: **bestreure** o **bestraure**, que s'ha especialitzat en el significat d' 'avançar' justament amb el sentit econòmic: 'avançar diners'; per tant, *bestreure* (o *bestraure*) equival a 'pagar per endavant o abans del temps establert'; per exemple, diem: *Ens podeu bestreure la meitat del que ens deu?*, *Hem bestret deu mil pessetes del cost total*, etc.

És bo que les llengües conservin ben vius els modismes propis. De *bestreure*, n'ha resultat el nom **bestreta**, amb el significat de 'diner anticipat', sobretot en frases construïdes amb verbs com ara *demanar*, *fer* o *rebre*: *M'han fet la bestreta de dues mensualitats*. I amb el

substantiu s'ha format la locució **a la bestreta**, amb el significat de 'per endavant', que s'empra per a referir-se a diners o béns materials, però també amb sentit figurat; així, diem: *Hem pagat a la bestreta el nou ordinador*, *En aquella editorial tot ho cobren a la bestreta*, etc., o bé: *Us agraïm a la bestreta el vostre interès*, *Us anunciem a la bestreta les nostres decisions*, etc.

[*Món Empresarial*, març 2001]